

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyilvtári és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A sajtó védelmében!

Nevezetes nap volt a sajtó történelmében a folyó évi augusztus első napja. A budapesti ügyvédi kamara, az ország legelső és legnagyobb jogi testülete hozott a sajtó érdekében nevezetes határozatot. Kimondta, hogy Polónyi igazságügyminiszternek a sajtótermékek előzetes lefoglalására vonatkozó rendelete a törvénybe ütköző, a közszabadság szempontjából veszedelmes és kárhóztatta, hogy egy alkotmányos kormány minisztere szabadság ellenes eszközökhöz nyúl.

Nem tudjuk hogyan fogadta Polónyi az ügyvédi kamarának ezt a határozatát, azt hisszük, most is, mint három hónap előtt a tisztelgést — könnyes szemekkel.

A budapesti ügyvédi kamara alig pár hónap leforgása alatt kétszer gyűlt össze ily értelmű határozat hozatalra, kétszer kellett már a sajtó és a közszabadságok védelmében sikra szállania. Lányi ellen először, Polónyi ellen másodsor.

Hihetetlen dolog, de szomorú való, hogy az új korszak, amely a

Lányiak szellemének elűzésére és az alkotmányos uralom szellemének helyreállítására vállalkozott és kapott a nemzettől megbízatást, alig pár hónapi kormányzás után vele szemben is kénytelen legyen az ország legelső és legnagyobb jogi testülete a törvény, alkotmány és közszabadság védelmében sikra szállni, rendeletét törvénybe és a közszabadságba ütközőnek declarálni.

A nemzet, mely örömmel adta megbízatást az új korszak embereinek, akiket a nemzeti ideálok zászlótartóinak hitt, nem ezt várta. Szomorúan kénytelen a nemzet önmagának bevallani, hogy ma a jogszolgáltatás fontos tényezője a nemzeti ideálok zászlótartói egyikével szemben kénytelen az ideáloknak, a nemzeti élet teljességében, nélkülözhetetlen biztosítékoknak a védelmére szót emelni.

A nemzet, mely örömmel és meglepődéssel üdvözölte megalakulásakor a nagy kabinetet, a mely megnyugvással és bizalommal bizta magát az új kormány védőszárnyai alá, — nem változott. Ma is szilárdan áll a cél mellett, melyet akkor

a kormány és az ország ritka egyöntetűséggel állapított meg magának. Szilárdan áll és türelemmel vár. Türeleme kifogy azonban és tiltakozó szavát felemelni kénytelen, ha egyesek tévedései, egyesek botlásai, egyesek reakcionárius gondolkodásai és cselekedetei a kitűzött és elérendő ideáljainak elpusztításával fenyegeti. Felemelni kénytelen tiltakozó szavát és nem hajlandó eltérni, hogy a szent cél lepte alatt visszavonások követtessenek el, mert a nagy cél közösen, egyetértelműleg lett kitűzve, annak eléréseért a munka is közösen és egyetértelműleg folytatandó, különben veszély fenyegeti a nemzet öröm ujjongással fogadott alkotmányos új korszakát.

A léghajó, mely a nemzet vágyait akarja magasra emelni, túl van terhelve, felemelkedni nem tud. Sok teher, felesleges teher került fenekére, mely inkább lefelé huzza, felemelkedni nem engedi.

V.

T Á R S A.

Asszony-természet.

Irta: BENEDEK LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

Elős.ör egy-két, aztán egész könnyáradat pergett le a gyönyörű fekete nagy szeméből. Odavetette magát a pamlagra s elkezdett zokogni keservesen. A piciny batiszt zsebkendőjét arcára szoritotta, fuldokló hangon beszélt:

— Hagyjon el kérem. Ne kinozzon, mikor látja, hogy ugyanis oly boldogtalan vagyok.

— Jolán! Igazat mondok, ha azt lli-tom, hogy szeretem. Hallgasson meg, a jó Istenre kérem!

— Elhiszem, de menjen... menjen...

— Nem megyek. Annyi jogot mégis érzek, hogy most itt maradjak s megmondjam azt, a mit szivemben érzek. Talán fél tőlem?

Bartos ráhajolt az asszonyra és úgy folytatta:

— Emlékezzék csak vissza Szikráék jourjára, mikor maga írásban adta, hogy szeret s csak az enyém lesz. Azt írta egy papirlapra, — valami társasjáték közben — hogy csak velem tudna élni, mással boldogtalan lenne. Most mással él, tehát boldog nem lehet. Én sem vagyok. Valjon el az urától, én feleségül veszem.

— Nem válok el.

— Jó! Azt is helyesnek tartom. Mutassa a világot előtt, hogy boldog, de aztán legyen is az...

Hirtelen egy csókot nyomott az asszony tüzben égő könnyes arcára. Egészen belekábult attól az erős parfüm illattól, melyet az imádott nő közelében érzett. Nem volt magánál. Nem tudta, hogy mit tesz, csak magához szoritotta s ajkát az övéhez tapasztotta forrón, hosszasan...

Mikor pedig az asszony újra ellenkezett, mikor ellökte magától, egészen sértődötten állt fel a helyéről. Nem akart ilyen módon győzni felette. Azt akarta, hogy az is úgy vágyjon utána, mint ő Jolán után. Hogy álmatlan éjszakái legyenek, mint neki, hogy annyit szenvedjen, mint ő. Mert akkor ugyanis biztos a harc, győzni mégis csak ő fog. Vár, de mindenben nemesen és férfiasan viselkedik.

— Isten vele Jolán!

Már az ajtónál volt, mikor az asszony reája tekintett. Két szemét lesütve alig hallható hangon sugta maga elé:

— Miért megy el?

A férfi valami igen éd s bizsergést érzett a szíve körül. Olyan jól esett hallania ezt a három szót, mely sokkal hamarabb bekövetkezett, mintsem ő gondolta volna. Tehát mégis...

Visszajött. odament hozzá s kezébe fogta Jolán piciny ka sóit. A nő egész extázisban volt már akkor. Odadől a férfi széles mellére, atkarolta nyakát s csókolni

kezdte vadul, szilajon, szenvedélylyel... Harapta a száját úgy, hogy Emil édes fájdalmat érzett utána, mely azonban mégis a kéjek-kéjét idézte elő.

Jolán egyik válláról lecsuszott a pongyola, mely a legszebb hófehér női idomokat rejtette magában. Ő csak csókolott tovább és kimondhatatlan boldognak érezte magát.

(Vége.)

Egy éj Ós-Budavárában.

A mi világvárosi tünet itt Budapesten látszik, az igazán látszat csak. Kulturánk nem szabályszerű fejlődés végeredménye, hanem mindenféle körülöttünk létező műveltségnek sajátos komplexuma. Ez nem véd, de olyan igazság, a mit megcáfolni a magyar kultur emlékek gyér maradványaival meddő kísérlet volna. Hiszen a multban is idegen kultur batárok felszivói valánk és főérdemünk, hogy a nyugodt nyugodt művelődési folyamatát őrtállásunkkal biztosítottuk.

De hogy mostanság a nemzeti felbuzdulás a gazdasági lendület jegyében fogant meg, bizton várhatunk egy új kort, új kultúrával, a melynek fő jellemvonása a magyarrá nemesített idegen műveltség lesz.

Egy vidám helyen, egy széles látkörű ember, aki világlátottságának kellő érvényt is tudott sz rezni, már most megkezdte ojtogatni a világvárosiasságot magyar talajba. Ez az ember: Friedmann Adolf Ós-Buda-

Krónika a hétről.

(A VII. kerületi küzdelem vége. — Barabás Béla képviselő. — Kapuzárás. — Hosszu szünet. — A honvédelmi miniszter esete. — A sajtószabadság védelme. — Az ischli ut.)

Huszonkét teljes órát, iszonyu hőségben, óriási izgalmak között foglalt le a főváros VII. kerületének választása, mely eszeveszett, a végsőig megfeszített küzdelem után Eötvös Károly fényes győzelmével végződött, amennyiben 915 abszolút szótöbbséggel képviselőnek választott. Barabás tehát elvesztette Nagyvárad és Arad után az ország legnagyobb kerületét is, szóval három szék között bukott el. Nagy jelentősége van a fővárosi választásnak, amennyiben Eötvös Károlyval a mostani kormánynak csupán egynehány emberből álló ellenzéke hathatósan megerősödött. Az őszszel — mint hírlik — a radikális elemek szervezkedni fognak a parlamentben.

Alig hogy hire ment a fővárosi választás eredményének, Nagykőrös függetlenségi polgárságának egy tekintélyes csoportja kérte fel Barabás Bélát a jelöltség elfogadására. Barabás — nem lévén most már más kerület — elfogadta a jelölést. Eleinte hire járt, hogy ellenjelöltet kap. Kapott is egy tanár személyében, kit azonban a Barabás-pártiak megakadályoztak a programbeszéde elmondásában, mire a jelölt vissza lépett és Barabást egyhangulag választották meg Nagykőrösön.

Hétfőn tartotta a t. Ház legutolsó ülését, amikor is Justh Gyula elnök felhatalmazást kért a képviselőháztól, hogy augusztus hó 18-án a király születésnapján és október hó 4-én a király nevenapján a t. Ház üdvözlését tolmácsolhassa, amennyiben egész október hó 10-ig nem lesz ülés; eddig fog a vakáció tartani, ami elég hosszú ugyan, no de hát a hónapoknak hosszas tevékenységükért kijár egy kis pihenő. Sok képviselőnek nem volt inyére, hogy a képviselőház elnöke mellőzte az október hó 6-át; mármár úgy volt, hogy emiatt 20 képviselő összehívhatja a Házat, de nem lett belőle semmi. Justh Gyula, ki hir szerint rövidesen v. b. t. t. lesz, egyszerűen megfeledkezett az aradi vértanuk emlékezetéről,

váranak kitűnő direktora. Hogy tulipánokkal ékesítette most fel kisdud városát, a mely az egész országból felzarándokló mulatozók temploma, az legjellegzetesebb tünet a mondottakra. A vigadáson kell kezdeni, azon a tényezőn, a melynek hatása a legtartósabb.

Bekerülz a mulató telepre. Persze az az izgalom, a mi egy görbe estét megelőz, téged is fogva tart. A távolból már egy vörös szélmalom utba igazít Ós-Budavára felé. A vörös tűzkerék egy érdekes és érzékiség tekintetében nálunk páratlan tánchely, a Mözlin Könye tornyából süti ki felé a sok szép villanykörtéből a káprázatos fényt.

Majd cirkusz közvetlen közelségébe ér az ember. És már ott is vagy a mulató bejárójánál, ahol esténként ontja a közönséget a sokféle közlekedési alkalmatosság. Föld alatti és föld feletti villamos, konflis és fiakker; magánfogatok raja és zsufolásig megtelt társaskocsik, sőt még az automobil sem ritka.

Már a bejárónál megkap a szolgálk stilszerű ruházata. Beljebb az ezrekre menő villamoskörtékből kiáradó nemzeti színű világosság, az exotikus növények, az izléses parkirozás, a sok elarusító bódé jelentik, hogy itt egy jól eltöltött éjszaka vár rád. Középen, körülveve egy szobrokkal park és élénk forgalmu vendéglő helyiségtől, van a zenekari emelvény, a melyen Bachó, az az országzserte ismert katona zenész hang-

a miről azonban nem feledkeztek meg az igazán független érzelmi és gondolkozásu képviselők. Általában el van terjedve ama hir, hogy a Ház elnökén kívül titkos tanácsosok lesznek mindama miniszterek, a kik eddig nem voltak azok. Így azután egy szemernyivel sem rövidülnek meg a mostani miniszterek elődeik mellett.

Napok óta foglalkozik a sajtó, a közvélemény Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter esetével, ki állítólag volt gazdasztjtét, Kovács Györgyöt csendőrökkel tartóztatta és csak — állítólag fennálló — követelése lefizetése ellenében bocsájtotta szabadon. A szocialisták pártlapja szellőztette ezen ügyet s noha már napok multak el, világosság még sem derült ez ügyre, bár a nyilatkozatok tömkelege lát napvilágot.

Az ügyvédi kamara mai közgyűlésén hathatósan felkarolták a sajtó szabadság védelmének az ügyét. Heves, hosszas viták folytak; számosan helyénvalónak találták az igazságügyminiszternek cselekedetét és kijelentéseit, mely a sajtó szabadság korlátozására irányul. Végül nagy szótöbbséggel Vázsonyi Vilmos indítványát fogadta el az ügyvédi kamara, kimondván, hogy elítél minden a sajtószabadság ellen irányuló törekvéseket.

Csütörtökön kihallgatáson fogadta a király Ischiben Wekerle Sándor miniszterelnököt és gróf Andrássy Gyula belügyminisztert. De hogy mit végeztek miniszterek, — azt nem tudjuk. Bizonyára szóba került az Ausztriával való kiegyezés kérdése is. A melyre vonatkozó tárgyalások a két kormány között, hihetőleg, csak szeptemberben kezdődnek meg. És ha majd létre jön az osztrak kormányval az új kiegyezés — ha ugyan létre jön — csak azután cikkelyezhetjük be a magyar autonom vámtarifát. Kinos helyzetet teremtett nekünk e paktum, melybe beleszorították nemzetünket. Alaposan meg vagyunk fogva nemcsak a katonai kérdésekben, de a vámközösség dolgában is.

versenyez esténként. Olyan gyönyörűen adja elő a kiváló zenekar a mester személyes vezetése mellett a legszebb opera részeket és népszerű egyvelegeket, hogy a közönség sűrű tömegben övezi körül a magas emelvényt. Mintha megölelni akarná honvéd művészeinket.

Tíz óra. Mint a kisebb vasutállomá sokon, hallhatod a csöngetést. Az egymásba folyó apró zörejeket. Már közeledik az igazi művészi gyönyör, a minek Ós-Buda minden egyéb intézménye nem egyéb, mint keret.

A Variet-színpad, a minek műsorát Friedmann igazgató állítja egybe, talán egyetlen Európában az ügyes rendezés, a kiváló művészek fellépte, változatosság és izlés tekintetében. Nem is csoda, hogy az óriási nézőtér esténként zsufolásig megtelik és hogy a két oldalt szabadon hagyott téren valóságos tyukszem háborút vívnak.

Mostanában két világművész produkálja magát. Egy néger táncos, Johnson úr és partnere: egy barna színű hölgy, művészi néven Mrs. Dean. Hogy eleganciat, kecsességet, diszkrét finomságot, hogy lehet a groteszkkal egybevegyíteni, annak Johnson úr élő tanuja. És lehet, hogy egyedül ő. Aki faji tulajdonságokat egy művész felfogásával úgy juttatja kifejezésre, hogy a legkényesebb izlésű ember sem ütközik meg azon a vandalizmushoz közelálló arcfintorokon, a melyek nála kiegészítésképp jelentkeznek a legdiszkrétebb táncok közepette is.

A kaposvári vízmű általános ismertetése.*)

(Folytatás.)

Házi magánvizvezetési berendezések ismertetése.

A magánvizvezetési berendezések két részre oszthatók u. m.: 1. maguk a tulajdonképpeni vezetékek, melyek lehetnek ólom vagy kovácsolt vasból valók és 2. a vezetékek szerelvényei, ezek a vizóra, a csapok, az elzáró szelepek stb. Ugy a vezetékek, mint a szerelvények milyenségére és elhelyezésére egy jól átgondolt szabályrendelet van szerkesztve, mely azokon a tapasztalatokon alapul, melyek már meglévő vizvezetéseknél szereztek. Természetesen a szabályrendelet rendelkezéseinek betartása legtöbbször erős akadályra talál a közönség ellenszenvében, mely nem az ő érdekeinek megóvását látja a szabályrendelet pontjaiban, mert nem látja azoknak magyarázatát.

Ha meggondoljuk, hogy a százezerbe kerülő vizvezetési mű ezekért a házi vizvezetésekkért van, nem találjuk egy pontját sem különösnek, sem elfogadhatatlannak. Milyen rossz például, ha egy ember testi fogyatkozásban szenvedvén a külvilággal nem érintkezhetik úgy, mint egy egészséges lény. Az ilyen házi vezetékek az egész művegtagjai, szervei gyanánt tekinthetők, mely az egyes emberrel közli a vízmű áldásos hasznát. Mint előző cikkeinkből kitűnt, az egész vízmű tervezésénél és kivitelénél nagy gond lett arra fordítva, hogy az ügy egészében, mint részleteiben az ember által kívánható lehető legelőkeltebb legyen s mégis ha valakinek a vizvezetése nem unktionál, hajlandó arra az álláspontra helyezkedni, hogy a vízmű rossz, nem pedig az ő berendezése, melynek építésénél talán nem jártak el kellő óvatossággal. E hátrányon segitendő, a kaposvári városi vízmű építésénél elhatározott, hogy a magán vizvezetéseket elbírálásánál is ugyanaz a

*) Minden megjegyzés nélkül közöljük egy szakértő által irt ezen cikksorozat, mert a vizvezeték Kaposvárott nagyérdékű dolog s kérjük esetleg a hozzászólásokat.

A kettős persze fénypontja a programnak, de azért nem homályosítja el a többi. Mert megannyi kiváló brettli művész, aki a nagy varieten föllép. Az énekesektől a biciklistáig és a zsonglörtől a néger táncsoportig.

Nem is csoda. A direktor úgy honorálja őket, mint a hogyan Berlinben és Londonban se különben.

A publikum? Milyen lehet egy publikum, mely mulatni kész szándékkal jön ide. Elegáns, diszkrét és megkülönböztetett modoru. A fiatalja persze nem érzi templomban magát és olykor-olykor megesik, hogy hangos tőlük a telep. Különösen a lipótvárosi ifjak egy kis töredéke sűrűn látogatja Ós-Budavart, de épp oly gyakoriak a tehetősebb idegenek, akik az ország legtávolibb részéről nem restelnek felutazni a fővárosba.

Még Lantos mulc-ját kell megnézni és a macsicsot. Azután a szeparéba vonulsz, ahol a pirkadó hajnal kaccenjammeres hüvő-sége ebreszt fel a földi édenben.

És nem marad egyéb nálad, mint egy föltötte görbén eltöltött éjszaka emléke.

SZABÓ IMRE.

mérnök ejtse meg a felülvizsgálatot, aki az általános vízmű építését vezeti és zsinórmértékül a szabályrendelet szolgáljon; így lesznek a magánosok érdekei kellő módon megvédve. De írjunk le egy teljes magánvizvezetékét.

Kívül a telek határától 100 m. távolságban lesz az utcai főelzáró csap. Ez felül a trottoáron egy szekrényben végződő nyulvánnyal bír, mely arra szolgál, hogy a város, mint tulajdonos, bármely házat indokolt esetekben a vízvételétől elválaszthasson. Ilyen eset lehet például a csőtörés, vagy az, ha valamely magánvizvezeték tulajdonos nem tesz eleget kötelezettségének. A telek határán belül, a határ közvetlen közelében van egy akna, ebben van a vizóra és a házi főelzáró szelepcsap az u. n. víz-telenítő csap.

Az aknát azért kell a telek határához közel tenni, hogy valaki az óra előtt meg ne fúrassa a csövet és el ne vezesse a vizet. A viz vizórán át lesz szolgáltatva. Erre az a tapasztalat vezetett, hogy így a víz haszontalan célokra nem pazaroltatik s a terhek egyenlően és méltányosan lesznek megosztva. A vízmérő óra hibájára a szállító cég 0.2% maximális garanciát vállalt, ezt azonban sohasem éri el, mert ha elérné, akkor már tökéletesen rossz volna az óra. És mit jelent a fönti 0.2%? Azt jelenti, hogy az óra 100 liter vizet 2 deciliternél kevesebb hibával tartozik szállítani. Hogyha valaki az óra működését kifogásolná, az ellen felszólal s a telepen levő készüléken saját szemével meggyőződhetik, hogy jó-e az óra vagy sem, s az órát a szerint kicserélik vagy meghagyják. A házi főelzáró szelepcsap arra szolgál, hogy ha magában a házban esetleges repedés állana elő, vagy valami javításra lenne szükség, a házigazda bármikor maga is lezárhatja a maga vezetékét, a mikor is — magától értetődőleg — a főcsőből vizet nem kap.

A házi főcsapon kívül vannak aztán a konyhai kagylók, klozet és fürdőszoba stb. berendezések. Ha valamely házban tisztán egy kutat akarunk felállítani erre nézve legjobban ajánlható olcsóságánál és fagymentes voltánál fogva egy fali kút. Álló kút nagyon drága. Az ólom és vas vezetéküket a szabályrendelet írja elő, általában ezek szabványosak. Épen ily szabványos minták szolgálnak a szerelvényekre is. Ezek az úgynevezett nehéz német minták Berlinből jöttek. Hogy németek, ez nem azt jelenti, hogy ezeket kötelesek a szerelők Berlinből hozatni, hanem ugyanezeket itt Magyarországon bárki készítheti.

Ezek a szerelvények ugyanis szabadalmazva vannak; de mivel Magyarországot még Németországban is azonosnak hiszik Ausztriával, csak Ausztriára szól a szabadalom, hazánkra nem, miért is itt ezeket bárki büntetlenül készítheti. Mint említettük a minták nehéz német minták, a mi azt jelenti, hogy vastag fallal bírnak, ellentétben a hasonló kivitelű dib-dab osztrák árukkal, melyek gyors romlásnak vannak kitéve, miért is élelmes vállalkozók által nagyban ajánlhatók. T. i. így gyors és sokszoros javításokra szorulóknak, kik ily esetekben a szerelvény gyors pusztulását a vízmű hibájául rójják föl. Kaposvár városa a lakosság érdekeit szemmel tartva, be is rendezett egy ilyen minta gyűjteményt, annak alkalmazását kötelezővé tette s bárki azokat megismerheti.

A magán vizvezetéküket a főcsővel nyomás alatt kötik össze, vagyis mikor már a főcsőben viz van. Ez összeköttetésnek módja nagyon érdekes, de minthogy megértése műszaki tudást tételez fel, feleslegesnek tartjuk leírását; a megfúrások alkalmával ugyanis lehetséges lesz majd ennek tanulmányozása.

Pár hét múlva már a megfúrásokra kerül a sor és kezdetét veszi a vízmű hasz-

nálata s mindenki meggyőződhetik, hogy leírásunkban sehol sem túloztunk, hanem úgy írtuk, mintha már egy meglévő vízművet ismertettünk volna s akkor meg fog győződni mindenki, hogy a kaposvári vízmű nemcsak a legszebb vízműve az országnak, hanem a városnak is egyik legszebb közintézménye, melyre minden kaposvári polgár büszke lehet.

H I R E K.

A nyári szünet.

A képviselőház elcsendesedett, a honatyák nyári szünetre mentek. A végzett munka után megjött a pihenés.

Végzett munka? — hiszen a munka még hátra van! Ennélfogva pihenésről sem lehet szó. Hátra van a kormány egész programjának teljesítése, hátra van a rend, a tisztesség helyreállítása, az alkotmány biztosításának megerősítése, az erre vonatkozó törvényjavaslatok elkészítése, szóval annak az új szellemnek érvényre juttatása az egész vonalon, a melynek jegyében az alkotmányos küzdelmet megvitattuk, és a régi rendszert, melyben a közkereseti társaságok virágoztak, a hatalomtól elmozdítottuk.

Ez a nagy feladat, mely az eddigi átmeneti munka után vár a kormányra, sok gondba fog kerülni. Erre nagy buzgósággal, ügyeszeretettel kell előkészülni.

A nyári szünet tehát nem lehet pihenés a kormányra, hanem a jövő alkotásainak előkészítő ideje.

Most kell, hogy előkészítsék azokat a törvényjavaslatokat, melyek hivatva lesznek az ország legszentebb érdekeinek biztosítását nyújtani. E forró napokban, forró vágyak teljesítését kell hogy előkészítsék.

Azonban talán épp oly buzgósággal munkálkodnak azok is, kik a régi szellem hanyatlását siratva, azt újra életre hívni törekednek. Ne gondoljuk, hogy a nap felkelte után a sötétség teljesen elveszett. Vár, leselkedik, míg az alkonyodás ideje bekövetkezik, hogy újra előtörjön.

Szeretnék ezek mesterségesen előidézni az új szellem alkonyát. Megakarják ingatni az új állapotokba vetett reményt, a kormányzatba helyezett hitet és bizalmat. Kárörvendve mutatnak rá minden hiányra, minden gyöngeségre és hangosan hirdetik, hogy most sincs másként, mint volt azelőtt. A régi szövetségesek újra egyesülnek és fegyvereiket ügyesen kihasználják, hogy a gyengéket leverjék és az új szellem diadalra jutását megakadályozzák.

Ne higgyük, hogy az ellenség pihen. A szünet annak is a munka ideje. Jelei mutatkoznak már is minden irányban, midőn az ellenzéki szellem üdvös ellenőrző feladatát akarják teljesíteni. De talán többről is van szó!

Ne pihenjünk mi sem és legyünk résen! Őrizzük meg hitünket és bizalmunkat, őrizzük meg tiszta meggyőződésünket, válogassuk meg embereinket, bírálgatva fogadjuk beszédeiket, mert sok embernek az a célja, hogy nyugalomunkat megzavarja.

— **A vármegyéről.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága Kapotsfy Jenő főispán elnöklése alatt holnap, hétfőn d. e. 9 órakor tartja meg a vármegyei székház nagytermében évnegyedes rendes közgyűlést, a melyre kitűzött tárgysorozat több mint 160 pontból áll.

— **Meghívó.** A függetlenségi és 48-as párt f. évi július hó 11-én tartott választmányi ülésének megbízásából meghívjuk a tisztelt párttagokat, a folyó évi augusztus hó 5-én este 7 órakor a kaposvári függetlenségi és 48-as pártkör helyiségében tartandó közgyűlésre és kérjük, hogy az alábbi tárgysorozatban megjelölt nagyon fontos ügyekre való tekintetből, minél számosabban legyenek szívesek megjelenni. **Tárgy:** 1. Elnök választás. 2. Vármegyei közgyűlési tárgyak előzetes megvitatása. 3. Vármegyei üresedésben levő állások betöltése iránti intézkedés. 4. A vármegyei párt-szervezetre vonatkozó munkálat feletti határozás. 5. Megkeresés a vármegyebeli országos képviselőkhez a párt ügyeinek támogatása iránt. 6. Egyik alelnök ügyében határozathozatal. 7. Egyéb indítványok. **Sz. a. l. a. y** Károly t. elnök. **M. a. d. a. r. a. s. z.** Andor alelnök. **D. r. u. s. a.** Ernő titkár.

— **Az alkotmányvédő bizottság** f. évi augusztus hó 5-én d. u. fél 4 órakor Kaposvárott a vármegye székházának kistermében a felszámolás és végjelentésének megtétele céljából ülést tart, melyre annak tagjai tisztelettel meghívattak. Kaposvár, 1906. július 30. **Örgróf Palla vicini** Ede s. k. elnök, **dr. Kovács-Sebestény Gyula** s. k. jegyző.

— **Esküvő.** Gyulai Gáál Gyula dr. augusztus első napján tartotta esküvőjét **Vasdínyei Vasdényei** Mariskával Budapesten.

— **A város közgyűlése.** Kaposvár rdt. város képviselőtestülete augusztus hó 2-án Siposs Géza főjegyző, h. polgármester elnöklése alatt rendes közgyűlést tartott. A tárgysorozatnak csak két pontja keltett élénkebb vitát. És pedig a kaposvári katolikus-kör kérvénye a kedvezményes áron átengedett városi telekre vonatkozó elidegenítési tilalom elejtése tárgyában és a Gundy-féle ösztöndíj alap tulajdonát képező ingatlanok július 30-án tartott árverése tárgyában beterjesztett tanács javaslatok. Az előbbiben **Bécsy Márton**, az utóbbiban **dr. Rusa Ernő** indítványai — a tanács javaslata mellőzésével — fogadtattak el, melyek szerint a katolikus-kör telkére vonatkozó elidegenítési tilalom tkvi kitüntetés elejtetett, a Gundy-féle ingatlanok árverése pedig megsemmisített. A Gundy-féle ingatlanok árverési ügyében kitűnt az a szomorú s már nem is első visszaélés, hogy a polgármester a képviselőtestület határozatára egyszerűen fittyet hányva, a saját „bölcs” belátása szerint intézi a város ügyeit. A mi felett a képviselőtestület megbotránkozva az árverést meg is semmisítette s új, a képviselőtestület határozatának megfelelő árverést rendelt el. Valóban ideje volna már az ilyen önkényes eljárásoknak — a polgármester alapos kioktatásával — hathatósan egyszer s mindenkorra utját állani.

— **Adóhátralékosok figyelmébe.** Az adóhátralékosok figyelmébe ajánljuk, hogy az 1905. évből és az 1906. év I. negyedéből származó adótarozásokat mindenki akként törlesztheti, hogy e tartozás felét 1906. október végéig, másik 1907. év végéig tetszés szerint részletekben törlesztheti és ezen tartozások után azok, kiknek évi egyenes adója 200 koronánál kisebb, ezen határidő leteltéig kamatot nem fizetnek. Akik ennél messzebb menő halasztást kívánnak, azoknak ezt külön kérelmezniük kell, akár írásban, akár szóbelileg. Az 1906. év előtti hátralékokra halasztás csak akkor adható, ha azt az adózó helyzete mellőzhetlenné teszi.

— **Lépésről-lépésre.** A máv. igazgatósága az évtizedek óta annyiszor hangoztatott és óhajtott baja — bátaszéki összekötő-vasut és ezzel kapcsolatos vasuti Dunahid kiépítésének vállalat útján történendő biztosítására az árlejtést augusztus 30-ára kiírta. Végre az első igazi lépés a

megvalósulás felé. Reméljük, hogy rövid két év alatt el is készül s az ezzel járó nagy horderejű előnyöket közgazdaságunk meg fogja érezni.

— **Színház.** Andorfy Péter jól szervezett társulata f. hó 1-én megkezdte előadásait városunkban. Első előadasként Martos Ferenc daljátékát a »Gül Babát« adták. A szinkör zsufolásig megtelt és a telt ház igazán csak gyönyörködhetett a szereplők ügyes és kellemes játékán és nyugodtan mondhatjuk, hogy Andory társulata méltó utódja a városunkban előnyösen ismert Somogyi társulatának. Ma délutáni előadásul »Toldi Miklós,« esti előadásul a »Koldus Diák« kerül színre.

— **Sikerült az Orsz. Posztókv. Aruháznak** (Bpest, Rottenbiller-utca 2. sz.) 1000 vég nagyon jó minőségű tartós férfi ruha szövetet egy csödbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvételt csak 6 koronáért egy teljes férfiöltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

K Ü L F Ö L D

A helyzet Oroszországban.

Pétervár a finn tengeröböl végén fekszik. Az öböl bejárását Helsingforsnál a szveaborgi erődök védelmezik, a melyek részben szigeteken épültek. Itt július 31-én lázadás tört ki a helyőrségben. A lázadás okairól és természetéről különböző verziók vannak forgalomban. Egyrészt azt állítják, hogy csak a rossz bánásmód és a rossz ellátás idézte elő a lázadást. Másrészt azonban erősen hitesztelik, hogy az egész orosz flottára kiterjedő összeesküvésről van szó, a mely Szveaborgot és Kronstadtot hatalmába kerítvén, Pétervárra akart súlyos csapást mérni. A nagyszabású terv azon szenvedett hajótörést, hogy a szveaborgi összeesküvők elhamarkodták a dolgot. Bármi legyen is a tényállás, annyi bizonyos, hogy a helyzet veszedelmes volt, mert Szveaborg ura elzárhatja a főváros tengeri útját. Értelhető tehát, hogy a kormány szárazon és vizen nagy erővel sietett a lázadás elfojtására, a mi még a harmadik napon sem sikerült teljes mértékben. A lázadók ugyanis három jól megerősített szigeten vetették meg lábukat, a hol nehéz hozzájuk férkőzni, jóllehet szorgalmasan lövik őket a hadihajók, valamint a szárazföldi vár ágyúi is. Véres küzdelem folyik több nap óta a haderő lázadó és lojális része között, szomorú világosságot vetve ezen haderő megbízhatóságára, a melylyel Trepov generális néhány nappal ezelőtt fennen dicsekedett.

Görögök és bolgárok.

A bolgárországi görögök üldözése: templomaik elfoglalása, vagyonuk elpusztítása, előkelőségeiknek legyilkolása nagy hullámokat készül vetni. Az ökümenikus patriarkátus szinódusa ülésén megdöbbenéssel vette tudomásul a görögök üldözésére vonat-

kozó híreket és elhatározta, hogy a Fényes Kapunál és a nagykövetségeknél erélyesen tiltakozik ez ellen, továbbá a bolgárok által megszállott templomoknak visszaadását, valamint a bűnösök megbüntetését fogja követelni. A görög kormány minden követ megmozgat, hogy elégtételt szerezzen a bolgárországi sérelmekért, azzal érvelvén, hogy különben a macedóniai görög bandák fognak véres megtorlást gyakorolni. A görög diplomácia lépései következtében a berlini szerződést aláírt hatalmasságok valószínűleg komoly figyelemztetést fognak intézni a szófiai kormányhoz. A görög templomok erőszakos elfoglalása ugyanis megsértése a berlini szerződés ötödik pontjának, a mely az idegeneknek is biztosítja a szabad valósággyakorlatot.

Forrongás Mexikóban.

A mexikóiaknak fajgyűlölete az észak-amerikai bevándorlottak ellen már ismételt nagy vérengzést okozott. Most ismét újabb vérengzés k. törésétől tartanak. Ugyanis Mexikóban több titkos szövetség van, a melyeknek jelszava: gyilkoljátok meg az idegeneket! Mexikó a mexikóiaké! Attól tartanak, hogy december 16-án az észak-amerikai és más külföldiek ellen irányuló fölkelés fog kitörni. Diaz elnök öt tartomány kormányzóit utasította, hogy a titkos szövetségek ellen szigorúan járjanak el. De már most is megtörténik, hogy amerikai asszonyokat az utcán inzultálnak, a minek rendszerint véres verekedés a következménye. Az amerikaiak és más külföldiek már most előkészületeket tesznek, hogy a forrongás kitörése készületlenül ne találja őket.

A búrok alkotmányt kapnak.

A délafrikai háborút befejező szerződésben Nagy-Britannia kilátásba helyezte, hogy a viszonyok konszolidálása után képviseleti alkotmányt ad a búr országoknak. Tranzválnak és Oranje-nak. A Campbell-Bannerman kormány immáron beváltotta a Salisbury kormánynak ezen ígérését. Ilyen értelmű törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, a mely javaslatot a képviselőház tegnapi ülésén tárgyalta és a konzervatívek heves ellenzése dacára nagy többséggel el is fogadta.

Határvillongás Perzsia és Törökország között.

T e h e r á n, augusztus 2. Perzsia és Törökország között ismét határvillongások törtek ki, a mennyiben egy török csapat megszállott egy területet, melyet a perzsák magukénak tartanak.

K ö z g a z d a s á g.

Iparosok jogvédelme.

Jogvédelem terén a magyar iparosság vajmi kevés eredményt tud felmutatni. A nemzet állam szigorú intenciója, hogy jogi élet terén minden polgár egyforma elbánás-módban részesüljön. A kis iparosság sok helyütt nem részesül kellő méltánylásban a bíróságok részéről. Az esküdtzéki intézményekben pedig nagyon csekély számban vesz részt.

A kereskedelmi és ipari élet forgalmát szabályozó kereskedelmi törvényünk igen mostoha az iparosokra nézve. A kisipar a jogélet terén meg van fosztva önnállóságától.

Ha a kisiparos részesülni akar a keresk. törvény kedvezményeiben, kénytelen a bejegyzés alkalmával kisiparos voltát megtagadni és kereskedővé lenni. És ez kétségtelenül sérelem a kisiparosra nézve, mert vagy van kisiparosság, vagy nincs. Az ipari foglalkozásnak a kereskedelmi ügyletek közé való felvételével a keresk. törvény célja, azt hisszük, az volt, hogy ezáltal az iparnak is megadják a jogkedvezményeket mint a kereskedelemnek.

Am. hogy a cél eléérésék, nem kellett volna az ipart jogi tekintetben önnállóságától megfosztani, és nem kellett volna ez önnálló és fontos termelési ágának éppen legjellemzőbb elemét, a kis ipart oly ferde helyzetbe hozni, hogy csak a törvény kijátásásával nyerhesse el annak kedvezményét. Az iparnak jogi tekintetben, is vissza kell nyerni önnállóságát és saját jogánál fogva kell élveznie ugyanazokat a kiváltságokat, melyeket eddig mintegy kegyelemből terjesztettek ki egy részére.

Szorosan vett ipari jogszolgáltatás ügyszólván nincs is Magyarországon. Az ingyenes jogvédelem mai formája egyrészt lealázó, másrészt sokszor költséges is úgy, hogy ezen intézmény, koránt sem felel meg várakozásunknak.

Az ipari jogszolgáltatást akként kell konstruálni, hogy minden ipartestületnél jogtudó férfi alkalmaztassék, kit az állam, város és ipartestület megfelelő arányban együttesen díjazzanak. Ekként minden iparos ingyenes jogtanácsot nyerhet ügyeiben. És ide minden szegyenkezés nélkül, bátran fog elmenni, mert tudja, hogy ez intézmény számára alkottatott. A hol pedig ipartestület nincs, ott a városi tanácsnál álljon ilyen jogtudó férfi az iparosok rendelkezésére.

Ha pedig ez alapon az ingyenes ipari jogvédelem rendezése nem sikerül, úgy szabad társulás vagy szövetekezés útján kell azt megvalósítani. Ha alkalmas a társulás az élet majdnem minden viszonyában, ha páratlan sikerre vezet a gazdasági élet minden terén, miért volna az rossz és hátrányos az iparos gazdasági munkájának, vagyónának, jövedelmének megóvásában?

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvizet, amohai

kitűnő szere a legkülönb. félebb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek.

Vegyí vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Verner, dr. Gebhardt, dr. Balog, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravesik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi stb.-ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideggyomorhajóknál, chronikus gyomorrhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, csontlágulátnál, angolkóránál, vese- és hólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvszert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét **ingyen kapható.** A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.**

a) 5-10
ÁGNES-

Kedvelt borvíz!
forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; **du** szénsavtartalmánál fogva nemcsak **biztos óvszer fertőző elemek ellen,** hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva

Nyomdai munkákat
 jutányos áron készít
Hagelman Károly
 könyvnyomdája
 Kaposvár.

ZILZER JOHANNA

40 éven át kitűnőnek bizonyult közkedvelt

arckenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát, nevezetesen szeplőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösségét s az annak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz.

Ára: 1 nagy tégely 2 kor. 40 fill.; 1 kis tégely 1 kor. 20 fill.; a hozzávaló szappan 1 darab 60 fill. — Szétküldések a világ minden tájéka felé utánvétellel.

Valódi minőségben kapható

ZILZER HERMINÁMÁL Budapest, Király-utca 70.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában Budapest, Király utca 12. valamint minden gyógyszer-tárban és drogériában.

SZÉNÁSSY BÉLA magyar gyártmányu szabadalmazott

Árpád rajzeszközök,

a legjobb rajzeszközök és körzők,

melyek Kaposvárott kaphatók 17-22

Hagelman Károly

könyv- és papirkereskedésében,

ugyszinte az országban levő papirkereskedésekben.

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, chinacézüst.

Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanitt utazók felvételnek, kik vendéglősöket, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek.

1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel. Ivánkovits Károly és fia, Szegeden.

Legjobb

mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti

„Styriai“ kötőgép

Árjegyzék ingyen. — Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgépgyár magyarországi képviselője,

FOGL J. L. műgépész

Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.

Ravas róka

az ember mégis, hogy a

Ceres-étel-

zsírt

(kókuszdiókból) is feltalálta. Minden étel, mit vele készítünk, könnyen emészthető és jóízű.

Schicht György „Ceres“ tápszer-művek osztálya, Aussig E/m.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.

*Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Nincs többé iszákosság

a Zoa-por használata után, a miről ezer meg ezer köszönőlevél önként beérkezett. — A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szeszes italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomást szal birjon. Teljesen ártalmatlan. — A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodahatást, hogy az iszákosnak a szeszes italtól ellenszenvenessé teszi. A Zoa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt fele-

ség, testvér vagy leánygyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását. Zoa a családok ezreit békitetteki, sok ezer férfit a szégyen és becsstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Nem kevés fiatal ember a jó utra és szerencséséhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. — Egy adag ára egy teljes kurához 10 korona. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétlő vagy a pénz előleges beküldése mellett. Szállítja **AUFFENBERG JÓZSEF** Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3/M. szám.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

**egy
tanuló
felvétetik.**

A híres

Angyal készítmények.

Angyal köszvényeszesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.
Angyal kenőcs (bőrviszketeg, bőrkiütés ellen) tégele 3 kor.

Angyal fagysszesz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.
Számptalan hálelevél.

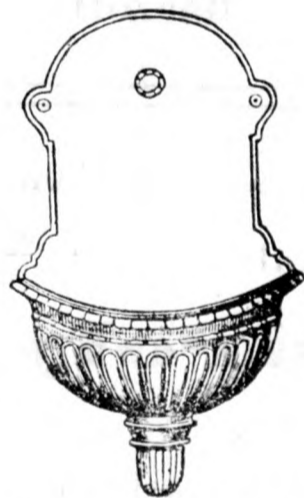
Raktár Ausztria-Magyarország részére az az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszerár Hatvanban.

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszertárban B.-Pest, Király-utca 12
és Andrássy-ut 26.

Postai szétküldés naponta!

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő
KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 14. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon

és villamos-csengő felszerelésére, valamint bicikli, varrógép, villany- és benzinmotor, ugyszintén min dennemü mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honosítsak meg, melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban és legjutányosabban eszközölöm.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő.

Magánvízvezetékek felszerelését igen jutányos áron vállalom el.